

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRĂȚIEI PUBLICE

DLRC

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității

Regio
PROGRAM OPERATIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Listă de abrevieri

AMPOC – Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Competitivitate

AMPOCU – Autoritatea de Management pentru POCU

AMPOR – Autoritatea de Management pentru POR

CLLD – Community - Led Local Development (Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității)

CNCD – Consiliul Național de Combatere a Discriminării

DLRC – Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității

FEDR – Fondul European pentru Dezvoltare Regională

FSE – Fondul Social European

FESI - Fondurile Europene Structurale și de Investiții

GAL – Grup de Acțiune Locală

LEADER – Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale (Inițiativa Uniunii Europene pentru Dezvoltare)

MECS – Ministerul Educației și Cercetării Științifice

MMFPSPV – Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

MS – Ministerul Sănătății

POCU – Programul Operațional Capital Uman

POR – Programul Operațional Regional

SDL - Strategie de Dezvoltare Locală

SWOT – puncte tari (Strength), puncte slabe (Weaknesses), oportunități (Opportunities), riscuri (Threats) – este un tip de cercetare prin care se fundamentează anumite planuri/strategii.

ZUM – zone urbane marginalizate

DLRC

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității

DLRC este o noțiune utilizată de Comisia Europeană pentru a descrie o abordare care inversează politica de dezvoltare „de sus în jos”, utilizată în mod tradițional. În cadrul dezvoltării locale, populația formează un parteneriat local care elaborează și pune în aplicare o strategie de dezvoltare integrată. Strategia este concepută, astfel încât să valorifice mai degrabă punctele forte sau „atuurile” sociale, de mediu și economice ale comunității, decât să compenseze problemele cu care se confruntă aceasta. În acest scop, parteneriatul (grupul de acțiune locală - GAL) beneficiază de finanțare pe termen lung și deține puterea de decizie cu privire la proiectele ce vor fi elaborate și finanțate.

Abordarea DLRC vizează mobilizarea și implicarea comunităților dezavantajate și a organizațiilor locale, dintr-un teritoriu de nivel sub-regional, în procesul de elaborare și de implementare a strategiilor locale integrate, pentru a face pași concreți spre dezvoltarea lor într-un mod mai inteligent, mai durabil și mai favorabil incluziunii, în concordanță cu Strategia Europa 2020. Astfel, dezvoltarea locală este gestionată de comunitate, reprezentată de grupurile de acțiune locală, formate din reprezentanți ai sectorului public și privat ce promovează interesele socio-economice locale. La baza ei stă o altă abordare, LEADER, concepută pentru a ajuta actorii din mediul rural să valorifice pe termen lung potențialul local de dezvoltare.

În cazul României, Acordul de Parteneriat prevede implementarea DLRC prin intermediul a două axe prioritare, respectiv axa prioritară 9 - „Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban” a Programului Operațional Regional 2014-2020 și axa prioritară 5 - „Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității” a Programului Operațional Capital Uman, finanțate din fonduri multiple, respectiv din Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European.

Prin axa prioritară 9 a POR 2014-2020 se vor finanța următoarele tipuri de investiții în:

- infrastructura de locuire (locuințe sociale);
- infrastructura de economie socială (întreprinderi de economie socială de inserție);
- infrastructura medicală și socială (centre comunitare integrate de servicii medicale și sociale);
- infrastructura de educație (creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale etc.);
- investiții în amenajări ale spațiului urban degradat al comunității defavorizate, respectiv modernizarea clădirilor (pentru a găzdui diferite activități socio-culturale etc.) și a spațiilor publice urbane (străzi și utilități publice nemodernizate, zone verzi neamenajate etc.);

Prin axa prioritară 5 a POCU se vor finanța proiecte de:

- sprijinire a ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor de economie socială de inserție și susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității; sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii;
- sprijinire a dezvoltării de servicii sociale/furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate de servicii medicale și sociale;
- sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie/învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea de pachete integrate;
- activități de dezvoltare comunitare integrată – realizarea de analize la nivel de comunitate care să evidențieze nevoile și potențialul local etc.;
- campanii de informare și conștientizare/acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării etc.;
- sprijin pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală (pentru intervențiile FSE – FEDR) care vizează orașe cu peste 20.000 locuitori;

- DLRC permite persoanelor care se confruntă cu nevoi sau provocări să preia inițiativa.

Strategiile și proiectele sunt concepute și selectate de entitățile locale. În comparație cu alte abordări locale clasice, cei care, în trecut, erau „beneficiarii” pasivi ai unei politici devin parteneri activi și promotori ai dezvoltării acestora.

- Strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității pot oferi soluții într-un context tot mai divers și mai complex.

Diversitatea este adesea descrisă ca un punct forte al modelului social european, dar provocarea constă în a identifica modalitățile de a o conserva și de a o transforma într-un avantaj mai degrabă decât într-o povară. Întrucât populația locală concepe strategiile DLRC și selectează proiectele, soluțiile pot fi adaptate nevoilor locale și parteneriatele pot fi gestionate prin eforturile părților locale interesate.

- DLRC vizează inovarea și obținerea de rezultate care aduc schimbări de durată.

Primul pas implică, de regulă, consolidarea capacităților și a resurselor comunităților locale pentru ca acestea să preia inițiativa. Abordarea participativă a DLRC, implicând mai multe părți interesate, conduce la un alt mod de a privi provocările, bazat pe „cerere” sau pe „necesități”, ce creează legături între experiența utilizatorilor și cunoștințele mai specializate ale diferitelor tipuri de furnizori. DLRC poate genera idei noi și poate finanța și proiecte-pilot necesare pentru testarea acestora în practică. Atunci când au succes, astfel de proiecte pot antrena, de asemenea, mai multe fonduri private și publice.

- DLRC se bazează pe legăturile dintre sectoare și actori în moduri care au efecte multiplicatoare asupra dezvoltării locale.

Strategiile DLRC constituie instrumente pentru îmbunătățirea rezultatelor altor strategii de dezvoltare. Avantajul DLRC este că permite luarea în considerare și abordarea unuia sau a mai multor aspecte în context local și mobilizarea tuturor politicilor și a actorilor relevanți. Astfel se depășesc numeroase tipuri de limitări sau bariere pentru dezvoltarea locală, inclusiv:

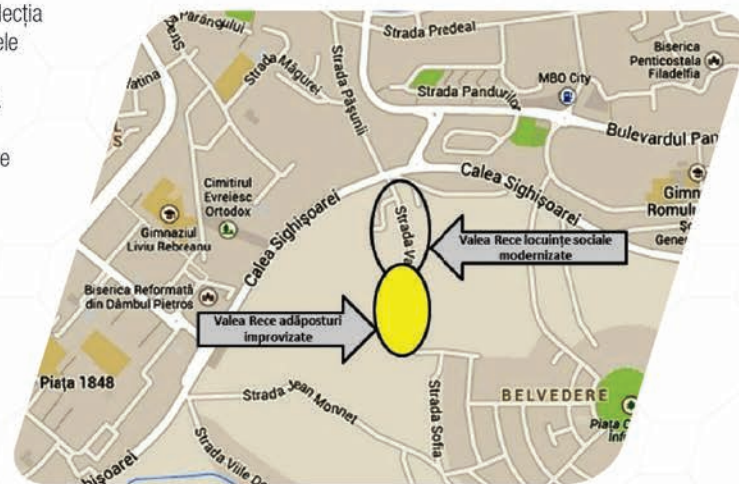
- între diferite departamente locale, municipalități și administrații publice;
- între organizațiile locale publice, private și ale societății civile;
- între zonele cu probleme și zonele cu posibilități etc.

La baza DLRC stau cinci principii. Astfel, abordarea promovează eforturile de dezvoltare locală care:

- vizează zonele subregionale;
- sunt gestionate de către comunitate prin grupurile de acțiune locală (GAL);
- sunt implementate prin strategii de dezvoltare locală (SDL) integrate și multisectoriale în funcție de zonă, concepute ținând cont de potențialul de dezvoltare și de nevoile locale;
- includ elemente inovatoare;
- pun accent pe colaborarea în rețea.

Cele cinci principii trebuie să se reflecte în procesul de constituire și funcționare a GAL, dar și în selecția proiectelor individuale, ce se pot finanța prin fondurile structurale. Pentru a obține finanțare prin axele POR 2014 - 2020, dedicate DLRC, un proiect trebuie să vizeze o zonă geografică clar identificată. Trebuie, de asemenea, să se realizeze în mod ascendent, pornind de la o inițiativă locală autonomă. Dezvoltarea prin parteneriate locale ce reunesc diverse categorii de actori din sectorul public și cel privat, fără vreo excludere prealabilă, este o altă condiție pentru obținerea finanțării. Aceasta permite actorilor locali să își asume și să se implice mai intens în proiecte, putând astfel utiliza cât mai eficient resursele locale.

Totuși, dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității nu trebuie considerată un model aflat în competiție sau în opoziție cu abordările descendente adoptate de autoritățile naționale sau locale, ci mai degrabă un instrument ce interacționează cu acestea, în vederea obținerii unor rezultate generale mai bune.

Sursa: Google maps

Abordarea DLRC urmărește să integreze inovarea (scopurilor, instrumentelor, metodelor) în proiectele de dezvoltare. Aceasta pune accent pe valențele intersectoriale și nu se limitează la un anumit tip de activitate, ci caută mai degrabă să creeze sinergii între sectoare. De asemenea, metodologia DLRC dorește să încurajeze colaborarea între autorități și alți actori locali în vederea creării unei mase critice. Ea promovează colaborarea cu actori din alte zone, care se confruntă cu probleme și provocări similare, pentru a facilita schimbul de experiență și *know-how*. Componenta referitoare la colaborarea în rețea reprezintă un ingredient esențial al DLRC, în condițiile în care permite realizarea schimbului de informații ce aduc un plus de valoare, dar și diseminarea bunelor practici.

Una dintre lecțiile cheie învățate din experiența LEADER este aceea că abordarea gestionată de comunitate poate fi eficientă doar dacă reușește să stabilească o relație de încredere între părțile interesate și dacă este susținută de structuri locale stabile, ce dețin experiența și expertiza necesare. Astfel, în procesul de selecție a GAL și a Strategiei de Dezvoltare Locală aferente, trebuie acordată o atenție deosebită calității parteneriatului existent între membrii GAL.

Elemente cheie ale DLRC: zona, parteneriatul și strategia

Similar abordării LEADER, DLRC are la bază trei elemente interconectate: zona, parteneriatul și strategia. Totuși, LEADER este fondat pe o experiență preponderent rurală. Lecțiile învățate din derularea programelor URBAN, URBACT și a altor programe de dezvoltare urbană sugerează faptul că patru din cei șapte piloni ai LEADER necesită o atenție specială: abordarea zonală, abordarea integrată, parteneriatul și inovarea.

Etapile lansării unui proiect DLRC

Timpul și resursele necesare pentru a lansa o strategie și un parteneriat de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității depind foarte mult de contextul local și de experiența și capacitatea de mobilizare a actorilor și organizațiilor locale. Procesul este complex, dar acest lucru se întâmplă, în principal, deoarece comunitățile locale în sine sunt foarte diferite și complexe și nu pentru că abordarea ar fi mult mai complicată decât în alte cazuri. Etapa pregătitoare poate pune în evidență multe idei, resurse și oportunități ascunse și este fundamentală pentru succesul în viitor.

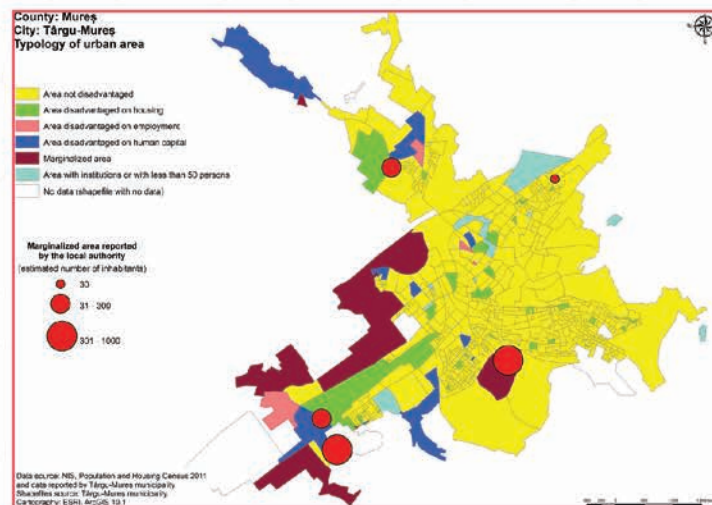
Lansarea unui proces DLRC presupune parcurgerea unei serii de etape sau cicluri iterative pentru proiectarea și modelarea a trei componente fundamentale – strategia, parteneriatul și zona.

Zona și acoperirea demografică

Statele membre și/sau regiunile pot identifica tipurile de zone în care vor să aplice abordarea DLRC folosind două criterii: **dimensiunea și coerența zonei**. În ceea ce privește dimensiunea, aceasta trebuie să vizeze o populație cuprinsă între 20.000 și 150.000 de locuitori. În ceea ce privește criteriul coerenței, teritoriile identificate trebuie să prezinte coerență economică, socială și fizică, prin coerență înțelegându-se „funcționalitatea” acestora, în sensul susținerii obiectivelor strategiei de dezvoltare locală.

Decizia referitoare la delimitarea exactă a zonelor aparține, totuși, grupurilor de acțiune locală, asigurându-se astfel respectarea condițiilor locale și a scopurilor strategiei locale. Punctul de plecare îl reprezintă viziunea privind dezvoltarea strategică, ce are la bază o analiză a nevoilor și a problemelor pe care încearcă să le elimine.

Abordarea dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității poate fi adoptată în teritorii cât se poate de variate. De exemplu, în orașele mai mari, candidatele evidente pentru DLRC ar fi cartierele urbane defavorizate, însă abordarea poate fi aplicată și în alte zone urbane, de exemplu, zone cu anumite tipuri de locuințe/ locuire, zone supuse unor schimbări de ordin industrial, zone ce prezintă anumite probleme de mediu. Poate fi folosită într-un singur cartier sau în mai multe cartiere afectate de probleme similare etc.

Sursa: Proiectul *Elaborarea strategiilor de integrare pentru zonele de sărăcie și comunitățile defavorizate (2014)*, derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Banca Mondială.

Valoarea adăugată a abordării DLRC constă în capacitatea parteneriatului de a mobiliza diverși actori din sectorul public și cel privat, precum antreprenorii și asociațiile acestora, autoritățile locale, asociațiile de cartier/ proprietari, diferite grupuri de cetățeni (cum ar fi: minorități, persoane în vârstă, femei/ bărbați, tineri etc.), organizațiile comunitare și voluntare etc. Pentru a compensa caracterul cronofag și energofag al acestui proces, nivelul co-finanțării FEDR și FSE (de exemplu, fonduri FEDR folosite pentru măsuri intangibile) poate crește cu până la 10%.

Pentru a fi cu adevărat „plasat sub responsabilitatea comunității”, se recomandă ca parteneriatul local să îndeplinească următoarele criterii:

- Trebuie să fie *inclusiv* și anume să includă sectorul public, sectorul privat și societatea civilă și să reflecte natura și direcția strategiei.
- Implicarea *sectorului privat* este crucială în ceea ce privește asigurarea sustenabilității și cofinanțării din fonduri private a proiectelor.
- Structura decizională trebuie să asigure echilibrul de gen și o *reprezentare echitabilă* a grupurilor țintă vizate de strategia de dezvoltare locală, precum tinerii, minoritățile etnice, persoanele dezavantajate, categoriile vulnerabile etc.
- *Procedurile de lucru, regulile și structurile decizionale* existente trebuie să se asigure că procesul de selecție a proiectelor ține cont de obiectivele strategiei, se desfășoară într-o manieră nediscriminatorie și transparentă.
- Membrii și personalul GAL trebuie să dețină competențele, *abilitățile și resursele adecvate* pentru a demara și gestiona procese de dezvoltare la nivel local. Personalul trebuie, de asemenea, să aibă studii și/sau experiență în managementul administrativ al proiectelor locale și, în cazul unui GAL căruia îi revin atribuții de management financiar, să dețină experiență în domeniul financiar.
- Pentru *mobilizarea comunităților* e nevoie de personal cu abilități de comunicare și organizatorice. Sarcina acestuia este aceea de a încuraja în special membrii și zonele pasive ale comunității să participe la procesul de dezvoltare locală, prin analizarea situației locale, să identifice și să elaboreze posibile proiecte, să stimuleze potențialii beneficiari și să asiste pe cei ce au idei de proiecte locale în vederea transformării acestora în proiecte eligibile pentru finanțare.

Între numărul angajaților și complexitatea strategiei și a parteneriatului trebuie să existe o proporționalitate corespunzătoare. Este posibil ca necesarul de resurse umane să fie mai mare, în funcție de numărul de sarcini administrative delegate în plus; zonă; populația vizată; bugetul aferent strategiei; activitățile de mobilizare necesare.

GAL reprezintă, în general, punctul de plecare pentru elaborarea strategiei de dezvoltare într-o zonă. Odată cu realizarea analizei nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, grupul inițial se extinde cu noi membri, reprezentând diferite arii ale comunității locale. Strategia și parteneriatul se construiesc în paralel, iar integrarea progresivă a noilor sectoare și dimensiuni la nivelul strategiei este susținută de extinderea treptată a parteneriatului către reprezentanții noilor sectoare, comunități și zone. Acest proces iterativ trebuie să continue și după transmiterea strategiei autorităților din cadrul programului. Parteneriatul GAL trebuie considerat mai degrabă un organism dinamic, care se adaptează la specificul local și la orice situații noi.

Sursa: Fotografii realizate de echipa de cercetători în timpul vizitei pe teren în cadrul proiectului *Elaborarea strategiilor de integrare pentru zonele de sărăcie și comunitățile defavorizate (2014)*, derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Banca Mondială.

O „strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității” reprezintă un set coerent de operațiuni ce vizează atingerea obiectivelor și acoperirea nevoilor locale, care contribuie la atingerea obiectivului Strategiei Europa 2020 a Uniunii Europene pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, conceput și implementat de un grup de acțiune locală.

Strategiile DLRC trebuie să includă următoarele elemente:

- definirea zonei și a populației vizate de strategie;
- o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv analiza punctelor forte, a punctelor slabe, a oportunităților și a riscurilor (SWOT);
- o descriere a obiectivelor, dar și a caracterului integrat și inovator al strategiei, o prioritizare a obiectivelor, inclusiv ținte clare și cuantificabile pentru realizări imediate (output), și rezultate;
- descrierea procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- un plan de acțiune care să arate modul în care sunt transpuse obiectivele în proiecte concrete;
- descrierea elementelor de management și monitorizare, ca dovadă a capacității GAL de a implementa strategia, o descriere a elementelor de evaluare și
- un plan financiar, inclusiv alocarea planificată pe fiecare din Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) vizate.

Abordarea integrată pentru combaterea segregării rezidențiale

Proiectele de dezvoltare locală integrată, de la nivel urban, trebuie să găsească un echilibru între incluziune socială și competitivitate economică, putând fi eficiente dacă beneficiază de susținere din partea unui număr mare de actori publici și privați (instituții publice, proprietari, locatari și firme).

Politicile de combatere a segregării pot viza o anumită zonă geografică (intervenții zonale) sau anumite sectoare (politici adresate populației). Zonele „problematică” au nevoie de servicii accesibile și de calitate – locuințe la un preț convenabil, educație, servicii de îngrijire a copilului, asistență medicală, transport în comun – pentru a reduce nivelul segregării și a deveni zone de integrare asemenea celorlalte părți ale orașului. În acest scop, politicile sectoriale urmăresc îmbunătățirea situației persoanelor sau a familiilor cu venituri mici și nevoi specifice, fără a se concentra asupra unui anumit nivel spațial.

Atât intervențiile zonale, cât și cele sectoriale sunt esențiale pentru combaterea segregării în zonele defavorizate. Totuși, multe probleme nu iau naștere în aceste zone, ci sunt mai degrabă determinate de factori sociali mai generali, cum ar fi șomajul, inegalitatea veniturilor, sărăcia și lipsa participării. Așadar, acestea nu pot fi atacate doar în zonele unde sunt mai vizibile, ci presupun intervenții la mai multe niveluri. Intervențiile sectoriale (adresate populației) și cele spațiale (zonale) trebuie integrate în strategie. Politicile și programele relevante trebuie coordonate între diferitele sectoare și niveluri de guvernare.

Integrarea orizontală a politicilor înseamnă coordonarea politicilor relevante pentru dezvoltarea unei zone. Pe lângă intervențiile din plan fizic, este importantă și acordarea de servicii sociale.

Cadrul DLRC

Axa prioritară a POR dedicată DLRC în mediul urban intră în domeniul de aplicare a obiectivului tematic 9 al Politicii de Coliziune a UE pentru 2014 - 2020 (*promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare*).

În orașele din România, DLRC se va concentra în principal **asupra zonelor urbane marginalizate**. Zonele marginalizate, cu toate subtipurile lor (*zone de tip ghetou, zone de tip mahala, zone istorice etc.*) sunt cel mai afectate de sărăcie și cel mai expuse discriminării și excluziunii sociale. Cu toate acestea, pe lângă zonele marginalizate, teritoriul vizat de viitoarele parteneriate locale ar trebui să includă și alte zone (zona urbană mai largă din care acestea fac parte etc.).

Grupurile țintă vor fi locuitorii din zonele urbane marginalizate și cei din zonele urbane învecinate nemarginalizate. Printre categoriile cele mai vulnerabile din zonele urbane marginalizate din România se numără: persoanele slab calificate, inactive sau șomere, copiii și tinerii, femeile și romii.

Zonele urbane în care este indicată aplicarea abordării DLRC vor fi selectate pe baza criteriilor de dimensiune și coerență.

Zonele trebuie definite astfel încât să includă ambele aspecte. Chiar și în zonele cu un potențial de dezvoltare ridicat, este rareori posibil să fie abordate toate problemele la nivel local. Cele mai multe oportunități se regăsesc în orașele mai mari. În zonele cu puține oportunități, acestea trebuie să fie căutate și în afara zonei în cauză. Zonele trebuie să fie coerente și să nu fie văzute ca enclave, ci ca părți dinamice ale orașului în ansamblul său. Un motiv al eșecului intervențiilor, din trecut, în cartierele defavorizate a fost faptul că s-au depus prea multe eforturi pentru crearea unor economii autonome.

Decizia referitoare la delimitarea exactă a zonelor locale aparține grupurilor de acțiune locală, asigurându-se, astfel, respectarea condițiilor locale și a scopurilor strategiei. Astfel, teritoriul poate varia, ca formă și delimitare, de la o singură zonă marginalizată într-un oraș la mai multe zone de acest tip, întinzându-se până la limitele unui oraș mai mare.

În ceea ce privește intervențiile urbane în zonele marginalizate, majoritatea GAL-urilor din România vor fi nou înființate și vor include reprezentanți ai comunităților sărace, alături de cei ai societății civile, sectorului privat și instituțiilor publice locale. Având în vedere slaba cultură a participării și capacitatea redusă a partenerilor locali, elaborarea și implementarea unei strategii fondate pe un parteneriat în adevăratul sens al cuvântului va presupune muncă în echipă și eforturi consistente din partea tuturor părților, dar și sprijin substanțial pentru mobilizarea și pregătirea GAL în vederea gestionării strategiilor susținute prin FEDR și FSE.

Ce se poate susține prin abordarea DLRC

Regulamentele europene stabilesc cinci tipuri de costuri ce trebuie acoperite în cazul fiecărui program din domeniul DLRC. Acestea vizează costurile aferente activităților pregătitoare:

- costurile aferente activităților pregătitoare (acțiuni de formare a părților locale interesate (stakeholders), studii asupra zonei în cauză, costuri pentru elaborarea strategiei etc.);
- implementarea activităților prevăzute în strategia DLRC;
- pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală;
- costuri de funcționare legate de gestionarea procesului de punere în aplicare a strategiei (costuri curente, costuri de personal și de formare, costuri cu asigurarea relațiilor publice, costuri de natură financiară etc.);
- activitățile de animare a strategiei DLRC (pentru a facilita comunicarea între părțile interesate în vederea furnizării de informații și a promovării strategiei etc.).

Sprijinul acordat pentru acoperirea costurilor de funcționare și de animare nu trebuie să depășească 25% din cheltuielile publice totale implicate de strategia de dezvoltare locală.

Etapa I - Apelul pentru elaborarea strategiei DLRC și constituirii GAL, în urma căruia vor fi selectate zonele urbane marginalizate, dacă se demonstrează existența unui acord partenerial DLRC între următorii actori relevanți: autorități publice locale, un ONG/ grup de ONG-uri cu activitate specifică măsurilor ce vizează comunitățile defavorizate și un operator economic. Autoritatea publică locală, în colaborare cu ceilalți membri ai parteneriatului, va pregăti o cerere de finanțare ce va viza activitățile necesare realizării strategiei, planului de acțiune cu lista indicativă a operațiunilor și formării GAL. În cazul în care structura GAL a fost deja constituită, fără a exista o strategie, va trebui să pregătească cererea de finanțare pentru realizarea strategiei, demonstrând că are capacitatea administrativă pentru gestionarea acestei cereri.

POCU va pune la dispoziție sumele necesare activităților premergătoare realizării strategiei DLRC și implementării acesteia (animarea partenerilor locali; studii ale zonei vizate; costurile legate de elaborarea strategiei locale de dezvoltare, inclusiv costurile de consultanță și costurile pentru acțiuni legate de consultările cu părțile interesate; costurile administrative ale autorității publice locale care solicită sprijin pentru pregătire). Se va acorda 1 an pentru această etapă.

Etapa II - Selectarea strategiilor DLRC. Va fi stabilit un comitet de selecție comun format din reprezentanți cu experiență relevantă în integrarea comunităților defavorizate din cadrul MMFPSPV, MS, MEN, AMPOCU, AMPOR, AMPOC, CNCD, Punctul Național de Contact pentru Romi (pentru comunități defavorizate cu populație aparținând minorității roma), Organismul Unic pentru FSE etc.

În procesul de selecție a strategiilor DLRC se va urmări asigurarea coerenței dintre obiectivele strategiei, măsurile și planul de acțiune, asigurarea relevanței actorilor parteneriatului local (sectorul public, privat, societate civilă, comunitate) pentru implementarea strategiei. De asemenea, se va urmări respectarea unui proces decizional echilibrat în cadrul GAL prin implicarea actorilor relevanți și a reprezentanților grupurilor țintă definite în strategie (tineri, minorități, persoane dezavantajate, vulnerabile etc.). În implementarea strategiei, GAL va avea un rol foarte important cu responsabilități ce țin de consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta operațiuni, conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente în ceea ce privește selectarea operațiunilor, monitorizarea implementării strategiei, gestionarea implementării operațiunilor de dezvoltare locală și animarea comunității ș.a.

Etapa III – Selectarea pachetului de operațiuni integrate aferent strategiilor DLRC aprobate. GAL va trebui să aprobe, în termen de 6 luni de la aprobarea strategiei DLRC, pachetul de operațiuni integrate și să îl înainteze comitetului comun de selecție format din reprezentanți ai autorităților de management (POCU, POR). POR și POCU vor putea sprijini potențialii beneficiari în pregătirea operațiunilor. Aprobarea finală intră în responsabilitatea comitetului de selecție comun format din reprezentanți ai AMPOCU și AMPOR.

Sarcini minime ce revin unui GAL

GAL trebuie să mobilizeze și să ofere îndrumare /asistență, în special potențialilor beneficiari din zonele urbane marginalizate, în vederea asigurării unui set de proiecte care să contribuie la realizarea planului său de acțiune. În plus, GAL trebuie să deruleze activități de promovare și de informare. Printre sarcinile grupurilor de acțiune locală se numără: dezvoltarea capacității actorilor locali de a iniția și implementa operațiunile, conceperea unei proceduri nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese și să garanteze că cel puțin 50% dintre voturile privind deciziile de selecție aparțin partenerilor din afara sectorului public, permițând selecția prin procedură scrisă; asigurarea coerenței cu strategia de dezvoltare locală în momentul selectării operațiunilor, prin stabilirea priorităților în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei; selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului contribuției etc.

Totuși, trebuie să existe un echilibru corespunzător, astfel încât să se faciliteze procesul decizional și guvernanta de la nivel local, fără a suprasolicita grupurile locale cu prea multe sarcini de ordin administrativ, mai ales acolo unde capacitatea este redusă. Acest aspect prezintă relevanță în special pentru GAL nou înființate.

ASPECTE DE AVUT ÎN VEDERE LA ÎNTOCMIREA DECLARAȚIEI DE EXPRIMARE A INTERESULUI PENTRU INTERVENȚII DLRC VIZÂND INTEGRAREA ZONELOR URBANE MARGINALIZATE

Solicitant (Partener 1): tipul instituției, localitate, regiunea în care se află localitatea

Zone urbane marginalizate (ZUM) în orașul în care Partenerul 1 intenționează să implementeze o intervenție DLRC:

	Numele ZUM	Locația ZUM	Nr. estimat de locuitori la nivelul ZUM	Tip ZUM (ghetou, mahala etc.)
ZUM 1				
ZUM 2				
ZUM n				

Grupuri țintă: Ce categorii vulnerabile vor fi vizate de intervenția DLRC?

Direcția tematică: Ce probleme specifice intenționează Partenerul 1 să elimine prin metoda DLRC? Cum va asigura municipalitatea caracterul zonal, multisectorial și integrat al intervenției DLRC?

Intervenții anterioare în cadrul ZUM: Scurtă descriere a proiectelor implementate anterior la nivelul ZUM de orice organizație locală sau internațională.

Date disponibile în legătură cu ZUM: Există studii sau analize riguroase ale nevoilor la nivelul ZUM? Vă rugăm indicați referința și oferiți detalii.

Posibilitatea de a aplica DLRC: Ce vă face să credeți că metoda DLRC poate fi aplicată în localitatea dvs. pentru ZUM menționată(e)? (Experiențe anterioare, buna colaborare, alți actori locali interesați de zona în cauză, de exemplu firme locale sau societatea civilă etc.)

Rezultate estimate: Ce rezultate anticipați că se vor obține în cazul în care intervenția DLRC va fi implementată cu succes? Ce schimbări va produce intervenția la nivelul ZUM? Cum se va verifica acest rezultat (ex. un evaluator extern)?

Legătura cu obiectivele de dezvoltare ale localității: În care dintre obiectivele generale de dezvoltare ale localității se încadrează rezultatele estimate?

Motivația Partenerului 1: Care este motivația organizației dvs. pentru a se implica într-o intervenție DLRC vizând integrarea unei zone urbane marginalizate din localitatea dvs.?

Implicarea Partenerului 1: Care va fi contribuția activă a organizației dvs. la intervenția DLRC (spațiu pentru sediul GAL, contribuție financiară, animare la nivel local, resurse ce pot fi mobilizate etc.)?

Motivația ZUM: Care ar fi motivația comunității din ZUM de a participa la o intervenție DLRC? Ce resurse sunt disponibile la nivelul ZUM? Cum va asigura municipalitatea abordarea participativă pe parcursul procesului DLRC?

Parteneriat local: Ce părți interesate intenționează să implice Partenerul 1 în grupul de acțiune locală pentru a asigura o abordare participativă?

Sinerгия cu alte intervenții realizate la nivel local: Vă rugăm oferiți detalii.

Posibilitatea de a obține finanțare externă, pe viitor, care să asigure durabilitatea intervenției: Vă rugăm oferiți detalii.

Diseminare: Cum va documenta municipalitatea procesul DLRC și cum îl va comunica publicului larg și altor orașe? (de exemplu: blog, rapoarte, videojurnal etc.)

Semnătura: Numele reprezentantului Partenerului 1, funcția, semnătura, ștampila, data.

Declarația de exprimare a interesului nu trebuie să depășească 5 pagini.

Regula: 1 teritoriu (oraș) – 1 comunitate (GAL) – 1 strategie de dezvoltare locală

Teoretic, în orașele mai mari (peste 150.000 de locuitori) cu numeroase zone urbane marginalizate de mari dimensiuni poate apărea necesitatea elaborării mai multor strategii de dezvoltare locală, ceea ce ar presupune existența mai multor GAL. Dată fiind necesitatea implicării primăriei în fiecare GAL și având în vedere capacitatea destul de redusă de la nivel local, resursele umane și financiare limitate și cultura participativă subdezvoltată, o instituție locală, chiar și primăria unui oraș mai mare, ar întâmpina probleme serioase, dacă ar trebui să facă parte din două sau mai multe GAL. Așadar, pentru perioada 2014-2020, se recomandă ca regula de bază a DLRC să fie „1 teritoriu (oraș) – 1 comunitate (GAL) – 1 strategie de dezvoltare locală” (existența unei corespondențe între un oraș, un GAL, o strategie de dezvoltare locală). GAL va include, în afara primăriei, toate firmele și organizațiile locale relevante. Prin urmare, o instituție locală poate face parte dintr-un singur GAL.

În cazul în care mai mulți solicitanți depun proiecte ce vizează zone situate în același oraș, este indicat ca aceștia să fie puși în legătură unii cu alții și să încerce să depună un proiect comun.

În perioada următoare, după finalizarea etapei de învățare și după crearea unei mase critice de GAL și strategii locale, se pot modifica aceste reguli.

Finanțarea etapei de pregătire

Se va oferi sprijin pregătitor sub forma unui set coerent de acțiuni coordonate la nivelul AMPOR și AMPOCU. Fiecărui beneficiar selectat în urma cererii de exprimare a interesului i se va acorda o finanțare sub forma unei sume forfetare în vederea realizării acțiunilor pregătitoare.

Costurile aferente sprijinului pregătitor constau în dezvoltarea capacității, formarea și colaborarea în rețea cu scopul conceperii și punerii în aplicare a unei strategii de dezvoltare locală, punând acoperi unul sau mai multe din următoarele elemente:

- acțiuni vizând formarea actorilor locali;
- studii referitoare la zona țintă;
- costurile pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală, inclusiv cele legate de consultarea părților interesate în vederea formulării strategiei;
- costurile administrative (costuri de funcționare și de personal) ale unei organizații care solicită sprijin în etapa de pregătire.

Un astfel de sprijin pregătitor este eligibil, indiferent dacă strategia de dezvoltare locală concepută de grupul de acțiune locală care beneficiază de sprijin va fi selectată sau nu de către comisia de selecție pentru a beneficia de finanțare.

O prioritate cheie în etapa de pregătire va fi formarea corespunzătoare a tuturor actorilor implicați în intervențiile DLRC, axată pe punerea în practică a acestei abordări, nu doar pe aspectele teoretice. Componenta referitoare la formare trebuie să cuprindă:

- sesiuni comune de formare a reprezentanților administrației și a GAL / promotorilor de proiecte, în vederea asigurării unei bune comunicări la toate nivelurile de implementare;
- formarea personalului GAL;
- formarea facilitatorilor comunitari (instructori sau mediatori);
- sesiuni generale de formare la nivel local pe anumite teme, ca de exemplu: cum se creează un parteneriat; ce trebuie să facă GAL pentru a elabora și promova o SDL optimă și eficientă; cum se lucrează efectiv cu normele de aplicare a abordării LEADER; cum se pregătește procesul de selecție a proiectelor; cum se pune în practică abordarea LEADER, în principal prin diseminarea bunelor practici de cooperare.

Formarea actorilor locali se va finanța din sprijinul pregătitor.

Mobilizarea comunităților urbane marginalizate și facilitare

DLRC implică o dezvoltare urbană realizată cu oameni, nu pentru oameni. Comunitățile marginalizate reprezintă cazuri extreme de comunități defavorizate, care au nevoie de acțiuni bine canalizate, însoțite de facilitare/ îndrumare pe termen mediu sau lung. Orice succes înregistrat într-o comunitate marginalizată are un impact benefic și asupra întregii zone.

Comunitățile urbane marginalizate sunt adesea privite ca niște insule ale sărăciei (izolate, în sens spațial, dar și social și cultural). Așadar, mobilizarea lor presupune nu doar acțiuni întreprinse la nivelul comunității, ci și schimbarea modului în care sunt percepute aceste comunități de către ceilalți actori locali (primăria, școlile, societatea civilă, sectorul privat etc.).

Comunitatea trebuie implicată în toate etapele, inclusiv în procesul de pregătire a proiectului și de luare a deciziilor.

Se disting următoarele elemente - cheie ale mobilizării comunităților marginalizate:

- **Mobilizarea persoanelor resursă și a liderilor din comunitate**
- **Implicarea unui facilitator extern (sau instructor sau mediator)**
- **Realizarea activităților de dezvoltare comunitară**
- **Monitorizarea prin comunitate**

Un element important în procesul de mobilizare a unei comunități urbane marginalizate îl reprezintă identificarea persoanelor resursă („susținători locali”) și a liderilor comunității, precum și cooptarea lor în proiect. Primul pas în mobilizarea comunității este recunoașterea și comunicarea faptului că membrii comunității sunt persoane pline de resurse.

Pe lângă liderii comunității, se pot identifica persoane resursă valoroase în rândul femeilor din comunitate, ele înțelegând foarte bine situația copiilor și a mamelor din comunitate (care reprezintă majoritatea populației) și putând fi ușor mobilizate în acțiuni ce vizează bunăstarea copiilor.

În numeroase zone urbane marginalizate, resursele (financiare, umane sau decizionale) sunt concentrate în mâinile câtorva lideri ai comunității, aflați uneori în conflict unii cu alții. Mobilizarea comunitară presupune implicarea tuturor membrilor comunității, inclusiv a celor care nu fac parte din familiile liderilor sau care nu recunosc autoritatea acestora. Astfel, prezența unui facilitator comunitar neutru, provenind din afara comunității și care să lucreze cu liderii acesteia, este esențială în procesul de mobilizare. Facilitatorul trebuie să asigure coeziunea comunității, dar și să creeze o legătură între comunitate și autorități locale.

În ceea ce privește atragerea interesului și creșterea coeziunii comunității, activitățile de promovare a identității culturale sunt foarte importante. Majoritatea acestor activități se adresează copiilor, pentru că aceștia pot asigura mai târziu și implicarea părinților. Scopul final este ca adulții și copiii din zonele marginalizate să devină cetățeni ai orașelor, cu drepturi depline, conectați la realitatea socială și urbană a cartierului și orașului lor, lucru realizat prin metode de educație non-formală.

Implicarea membrilor comunității în activitățile de monitorizare și evaluare permite informarea, mobilizarea și activarea comunității, precum și participarea sa directă la activitățile care o vizează.

Facilitarea între părțile interesate reprezintă un factor determinant cheie al succesului intervențiilor menite să combată sărăcia și să promoveze incluziunea socială. Facilitatorul acționează ca un intermediar între actorii locali (autorități locale, ONG-uri, lideri comunitari etc.) și sprijină incluziunea socială în vederea intensificării participării membrilor comunității la acțiuni de interes public la nivel local.

În sens mai general, un facilitator ajută oamenii să își dezvolte capacitatea de a acționa. Acesta:

- ajunge într-o comunitate, unde stabilește relații bune cu populația și liderii comunității;
- favorizează participarea activă a tuturor membrilor;
- facilitează alegerea și acordarea de sprijin de către comunitate liderilor naturali (persoane resursă), femeii și bărbați;
- susține formularea unor planuri simple de acțiune pentru atingerea obiectivelor strategiei;
- oferă sprijin motivațional și tehnic pentru acțiuni comunitare;
- facilitează legătura dintre furnizorii de servicii și firmele locale;
- adresează întrebările potrivite și ajută oamenii să își exprime ideile;
- lasă membrii comunității să vină singuri cu idei și să ia decizii etc.

În urma procesului de facilitare, comunitatea trebuie să identifice propriile probleme, să găsească soluții, să ia decizii, să planifice, să organizeze și să acționeze în mod independent.

Strategiile DLRC la nivelul orașelor

În cazul unei cereri de finanțare, strategia și planul de integrare trebuie concepute urmând o procedură similară. Aceasta cuprinde:

1. realizarea unei cercetări asupra zonei sau zonelor marginalizate selectate pentru intervenție și
2. consultarea tuturor actorilor locali care fac parte din GAL.

Aceste activități se vor desfășura în etapa de pregătire. Primăria care își exprimă interesul de a participa la program va organiza atât realizarea studiului referitor la comunitățile marginalizate din oraș, cât și campania de informare și animare la nivel local.

În primă fază, se vor stabili obiectivele specifice necesare atingerii obiectivului general de reducere a sărăciei și de creștere a incluziunii sociale în zona(e) urbană(e) marginalizată(e). În a doua fază, pornind de la obiectivele specifice, vor fi formulate planul de integrare și măsurile necesare pentru implementarea efectivă a strategiei.

1. Studiul de referință

Este esențial să existe cunoștințe solide cu privire la situația actuală. De cele mai multe ori, autoritățile dețin foarte puține date despre comunitățile marginalizate. Așadar, în etapa de pregătire, printre primele activități colaborative ce urmează a se realiza trebuie să se regăsească și un sondaj (sau recensământ) în zona urbană marginalizată selectată pentru intervenția DLRC și zona învecinată. Studiul va furniza date statistice importante cu privire la numărul de locuitori, caracteristicile demografice și socio-economice ale comunității marginalizate (sau comunităților) și principalele probleme cu care se confruntă. Printre acestea se numără probleme legate de infrastructură și locuințe, educația și statutul ocupațional al adulților, veniturile și cheltuielile gospodăriilor, educația copiilor, accesul la servicii (publice, sociale, medicale etc.), organizarea și relațiile de la nivelul comunității, relațiile din afara comunității și imaginea publică a zonei. Astfel, comunitățile marginalizate și problemele lor vor deveni vizibile și măsurabile.

Studiul va include un set de indicatori de rezultat cheie, definiți în baza consensului tuturor partenerilor, ce trebuie monitorizați periodic (de exemplu, incidența sărăciei, reducerea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii în cazul copiilor și tinerilor din zona marginalizată etc.).

Consultările cu părțile interesate în vederea elaborării strategiei sunt obligatorii. Consultarea tuturor actorilor locali are drept scop identificarea posibilelor măsuri de intervenție menite să elimine problemele relevate de studiu. Consultările vor fi organizate de către expertul în mobilizare comunitară (facilitator), împreună cu personalul GAL (angajat deja în cadrul programului) și eventual cu sprijinul altor specialiști. Prin discuții, reuniuni publice și metode de cercetare calitativă (interviuri, focus grupuri), experții amintiți vor analiza posibilele măsuri de intervenție, riscurile asociate și perspectivele diferiților actori implicați în proces, inclusiv comunitatea marginalizată, autoritățile locale, societatea civilă, sectorul privat etc.

Elaborarea strategiei DLRC presupune un amplu proces consultativ care implică toți membrii GAL și alți actori locali ce pot contribui sau susține implementarea strategiei, dar și publicul larg. Evidențele care arată că procesul de elaborare a strategiei a implicat comunitatea locală reprezintă unul dintre indicatorii de evaluare a strategiilor în faza de selecție. Astfel, procesul consultativ trebuie să fie îndelung pregătit și bine documentat. Strategia include o listă cu persoanele consultate, o listă cu întâlnirile, declarații de susținere, tehnici participative utilizate etc.

Agenda trebuie să circule cel puțin cu o săptămână înainte, mai ales pentru a-i da facilitatorului suficient timp să informeze și să explice principalele puncte locuitorilor zonelor marginalizate. În timpul întâlnirilor, trebuie să se acorde informații, în așa fel încât să încurajeze discuțiile și schimbul de păreri între părțile interesate. Este important ca facilitatorul să solicite feedback din partea participanților la întâlnire și să se asigure că agendele viitoare sunt modificate în funcție de comentariile membrilor.

Personalul GAL trebuie să devină un punct de contact pregătit permanent să primească informații oficiale și neoficiale de la toți actorii. Este important ca facilitatorul să mobilizeze comunitatea marginalizată să participe și să-și exprime părerile și ideile în legătură cu strategia și planul de acțiune, dar și să se asigure că aceasta este ascultată.

Costurile acțiunilor de consultare a părților interesate în vederea elaborării strategiei sunt finanțate din sprijinul pregătit. Acțiunile menite să faciliteze schimbul de idei între părțile interesate rămân eligibile și în faza de implementare, însă vor fi susținute din bugetul dedicat costurilor de funcționare și animare.

Instrumente pentru elaborarea strategiei DLRC și a planului de acțiune

Există foarte multe instrumente utile în procesul de înființare și funcționare a GAL, dar și pentru realizarea strategiei de integrare locală, cum ar fi: Tabel de evaluare a părții interesate, Matricea privind importanța / influența părții interesate, Instrument de autoevaluare a performanței GAL, Arborele problemelor, Tabel cu acțiunile, Instrument de autoevaluare a strategiei de integrare locală.

Este indicat ca strategia de integrare locală să includă o prezentare clară și amplexarea problemelor identificate. Înțelegerea aprofundată a situației existente este esențială pentru găsirea soluțiilor potrivite. Având în vedere complexitatea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate, există diferite moduri de a privi o problemă și, prin urmare, se pot identifica diferite soluții. GAL trebuie să formuleze și să prioritizeze posibilele opțiuni. Când se face o analiză a problemelor, este necesară implicarea tuturor părților interesate.

Strategia de integrare locală

În legătură cu activitățile ce trebuie realizate, două rezultate de cercetare prezintă o relevanță aparte:

- 1. În toate orașele studiate, măsurile cu care sunt de acord toate părțile interesate sunt prioritățile ce includ dezvoltarea infrastructurii și creșterea locurilor de muncă stabile.** Acțiunile „intangibile”, cum sunt cele de informare, formare, educație sau dezvoltarea și activarea comunității, sunt susținute de autoritățile locale și, în special, de reprezentanții societății civile.
- 2. În zonele urbane marginalizate intervențiile trebuie adaptate următoarelor aspecte:**
 - Tip de locuințe (locuințe multi-familiale vs. case vs. adăposturi improvizate);
 - Regimul de proprietate asupra locuinței și a terenului (proprietari vs. chiriași în locuințe sociale vs. persoane ce trăiesc în adăposturi improvizate);
 - Participare comunitară (comunități concentrate în locuințe multi-familiale vs. comunități întinse pe un teritoriu larg);
 - Istoricul comunității (veche vs. nouă; populație stabilă vs. populație fluctuantă);
 - Leadership (comunități cu lideri informali puternici vs. comunități fără lideri puternici).

- În ceea ce privește investițiile în locuințe și infrastructură (reabilitare, extindere și construcție), acestea depind de tipul de zonă. Astfel, reabilitarea clădirilor este recomandată doar în zonele de tip ghetou cu blocuri, în timp ce dezvoltarea infrastructurii este recomandată în toate tipurile de zone:

(a) în zonele de tip ghetou cu blocuri, trebuie reparate sau montate instalațiile, pe lângă rezolvarea problemei contractelor încheiate cu furnizorii de utilități.

(b) în zonele de tip ghetou din foste colonii de muncitori situate în zonele industriale dezafectate este nevoie de cel puțin un spațiu sanitar pe comunitate (care să includă chiuvete, toalete, dușuri, apă potabilă).

(c) în zonele de tip mahala cu case (cartiere rome tradiționale), se poate dezvolta partea de infrastructură, cel puțin pe străzile principale. În spațiile din interiorul zonei, unde casele sunt lipite unele de altele și realizarea infrastructurii este imposibilă din motive tehnice, se recomandă crearea unui spațiu sanitar pe comunitate.

(d) în zonele cu adăposturi improvizate, crearea unui spațiu sanitar pe comunitate ar îmbunătăți semnificativ calitatea vieții locuitorilor.

- Intervențiile intangibile nu variază în funcție de tipul zonei marginalizate, însă trebuie să se adapteze comunității și să fie selectate printr-un proces participativ.
- Strategia de integrare trebuie să includă un plan de acțiune clar, în care să se arate cum se transpun obiectivele în acțiuni, și un plan financiar, care să ofere o imagine cu privire la investițiile planificate și să sprijine managementul financiar al fiecărui fond implicat. Acesta poate fi adaptat pe parcursul implementării, dacă este cazul. Studiile conceptuale pilot prezintă strategiile, inclusiv planurile de acțiune și cele financiare, pentru diferite tipuri de zone urbane marginalizate.

În ciuda provocărilor ridicate de implementarea acestui mecanism, provocări generate, în principal, de necesitatea colaborării și a cooperării între stakeholders foarte diferiți (autorități publice, operatori economici, organizații neguvernamentale, reprezentanți ai comunității marginalizate etc.), dar și de cadrul de implementare și coordonare a investițiilor, impactul asupra nivelului de dezvoltare va compensa eforturile depuse de toate părțile în cadrul acestui proces.

Comunitățile urbane marginalizate se referă la șase tipuri de zone:

- zone de tip ghetou cu blocuri
- zone de tip mahala cu locuințe improvizate
- zone de tip ghetou în foste colonii de muncitori
- zone de locuințe sociale modernizate
- zone de tip mahala cu case
- zone de locuințe sociale sau clădiri ocupate abuziv în zone istorice

Caracteristicile fiecărui tip de zonă marginalizată sunt prezentate mai jos, însoțite de poze ilustrative.

Zone de tip ghetou cu blocuri

Blocuri de locuințe de proastă calitate, construite înainte de 1990 pentru muncitorii din fostele întreprinderi socialiste.

Foste cămine de nefamiliști sau blocuri cu apartamente cu confort redus.

Zona poate include un singur bloc sau un grup de două sau mai multe blocuri.

Apartamentele sunt în proprietatea primăriei sau în proprietate privată.

Locuitorii acestor zone se confruntă cu probleme numeroase, pe mai multe dimensiuni:

- supra-aglomerare
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii
- condiții proaste de locuire
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților
- lipsa sau accesul redus la infrastructură
- rate ridicate ale abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii, absenteism școlar în rândul copiilor.
- lipsa sau venituri reduse

Zone de tip ghetou în foste colonii de muncitori

Locuințe de proastă calitate, construite înainte de 1990 pentru muncitorii din fostele întreprinderi socialiste. Locuitorii acestor zone se confruntă cu probleme numeroase, pe mai multe dimensiuni:

- condiții proaste de locuire
- lipsa sau accesul redus la infrastructură
- lipsa sau venituri reduse
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților
- rate ridicate ale abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii, absenteism școlar în rândul copiilor.

Zone de tip mahala cu case

Cartiere periferice vechi, care s-au extins după 1990 cu comunități sărace.

Case sărăcicioase alături de care au fost ridicate cocioabe/ adăposturi improvizate.

Comunitățile ocupă teritorii întinse.

În multe cazuri, aceste zone includ comunități tradiționale de romi, vorbitori de limba romani.

Problemele locuitorilor:

- condiții proaste de locuire
- lipsa sau accesul redus la infrastructură
- lipsa sau venituri reduse
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților
- rate ridicate ale abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii, absenteism școlar în rândul copiilor (în special în cazul fetelor) .

Probleme specifice: lipsa actelor de identitate și a certificatelor de proprietari.

Zone de tip mahala cu locuințe improvizate

Cartiere periferice, care s-au extins după 1990 cu comunități foarte sărace.

Locuințele sunt de foarte proastă calitate fiind, în principal, cocioabe/ adăposturi improvizate.

Locuințele sunt amplasate haotic, una lângă alta, cu foarte puțin spațiu între ele.

De obicei sunt situate în apropierea unui râu, pe linii de tren dezafectate sau în apropierea gropilor de gunoi.

Problemele locuitorilor:

- lipsa infrastructurii
- condiții de locuire mozerabile
- sărăcie extremă
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților
- rate ridicate ale abandonului în rândul copiilor.

Problemă specifică: locuințele sunt construite ilegal pe spațiul public.

Zone de locuințe sociale modernizate

Dezvoltarea acestor zone a fost făcută prin proiecte integrate, care au presupus investiții ridicate în clădiri și infrastructură și o serie de intervenții sociale.

Sunt constituite din:

- blocuri sau case nou construite
- blocuri sau alte tipuri de clădiri renovate
- containere

Problemele locuitorilor din aceste zone:

- lipsa sau venituri reduse
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii
- datorii mari la plata chiriilor și a utilităților
- teama constantă a locuitorilor că vor fi mutați „undeva în afara orașului” de către primărie

Zone de locuințe sociale sau clădiri ocupate abuziv în zone istorice

Zone de case naționalizate în perioada comunistă, aflate în prezent într-un stadiu avansat de degradare. Problemele locuitorilor din aceste zone:

- condiții proaste de locuire
- lipsa sau accesul redus la infrastructură
- lipsa sau venituri reduse
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților
- rate ridicate ale abandonului școlar în rândul copiilor.

O problemă specifică a acestor zone se leagă de restituirea fostelor case naționalizate; actualii locatari ai acestor zone riscă să fie evacuați din casele retrocedate foștilor proprietari.

Pentru fiecare dintre acestea, s-au solicitat informații de la primăriile relevante, referitoare la:

Numele zonei sau denumirea recunoscută la nivel local,

Adresa/ delimitarea teritoriului (numele străzilor care o delimitează)

Mărimea zonei (estimarea numărului de locuitori)

Locuințele (numărul total, din care: locuințe aflate în proprietate privată și locuințe aflate în proprietatea primăriei)

Estimarea procentului populației de etnie romă

Sursa: Fotografii realizate de echipa de cercetători în timpul vizitei pe teren în cadrul proiectului *Elaborarea strategiilor de integrare pentru zonele de sărăcie și comunitățile defavorizate (2014)*, derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Banca Mondială.

Sursa: Fotografii realizate de echipa de cercetători în timpul vizitei pe teren în cadrul proiectului *Elaborarea strategiilor de integrare pentru zonele de sărăcie și comunitățile defavorizate (2014)*, derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Banca Mondială.

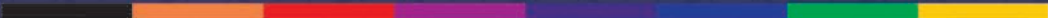
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

Autoritatea de Management pentru
Programul Operațional Regional 2007 - 2013

Str. Apolodor nr. 17, București, Sector 5
Tel: +40 372 111409
E-mail: info@mdrap.ro
Website: www.inforegio.ro, www.mdrap.ro
Facebook.com/inforegio.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional 2007 - 2013 și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro

Titlu proiect: Promovarea rezultatelor Regio 2012-2013
Editor: Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013
Dată publicare: iulie 2015
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene.